

PATVIRTINTA

Kražių Žygimanto Liauksmينو
gimnazijos direktoriaus

2023 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V1-107

KRAŽIŲ ŽYGMANTO LIAUKSMINO PAGRINDINĖS MOKYKLOS DARBUOTOJŲ ETIKOS IR ANTIKORUPCINIO ELGESIO KODEKSAS

I SKYRIUS

ETIKOS IR ANTIKORUPCINIO ELGESIO KODEKSO TIKSLAI

1. Kražių Žygimanto Liauksmينو pagrindinės mokyklos darbuotojų etikos ir antikorupcinio elgesio kodeksas (toliau Kodeksas) nustato etikos ir antikorupcinio sąmoningumo principus ir juos atitinkančias elgesio normas Kražių Žygimanto Liauksmينو pagrindinėje mokykloje (toliau – mokykloje). Kodeksas taikomas mokyklos darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis ir turintiems viešojo administravimo įgaliojimus (toliau – darbuotojai).
2. Kodekso tikslas – įtvirtinti etiško ir antikorupcinio sąmoningumą skatinančio elgesio nuostatas, kuriomis turi vadovautis mokyklos darbuotojai, padėti kurti skaidrią, pasitikėjimą bei kūrybingumą skatinančią darbo aplinką, puoselėti teisingumą, sąžiningumą, pagarbą vaikui ir asmeniui ir pilietinę atsakomybę.
3. Kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir kitais teisės aktais. Kodekse vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, vartojamas šiame punkte nurodytuose bei kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

II SKYRIUS

DARBUOTOJŲ VEIKLOS IR ETIKOS PRINCIPAI BEI ELGESIO NORMOS

4. Mokyklos darbuotojai, atlikdami savo funkcijas, vadovaujasi atsakomybės, atvirumo, efektyvumo, kūrybingumo, lankstumo, lojalumo valstybei, nesavanaudiškumo, sąžiningumo ir nešališkumo, padorumo, pagarbos žmogui ir valstybei, politinio neutralumo, profesionalumo, teisingumo, viešumo ir skaidrumo veiklos ir etikos principais.
5. Mokyklos darbuotojai vadovaujasi šiomis elgesio normomis:
  - 5.1. veikia kaip profesionalai, nepriekaištingai ir atsakingai atlieka pareigas, savo darbo laiką naudoja efektyviai, bendradarbiauja, yra iniciatyvūs, inovatyvūs, siekia nuolat tobulėti;
  - 5.2. yra objektyvūs ir nešališki, vadovaujasi valstybės ir visuomenės gerovės interesais, nepiktinaudžia suteiktomis pareigomis, teisėmis ir įgaliojimais, nenaudoja jų savanaudiškais tikslais, ne mokyklos ar ne darbo interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, nesavivaliauja ir neviršija jiems suteiktų teisių ir įgaliojimų;
  - 5.3. nesikiša į kitų mokyklos darbuotojų veiklą, siekdami priversti atsisakyti teisėtų veiksmų ar atlikti neteisėtus veiksmus savo ar kitų asmenų naudai;

5.4. elgiasi nepriekaištingai, netoleruoja neskaidraus ir / ar šališko elgesio, kyšininkavimo, papirkimo, prekybos poveikiu, dokumentų klastojimo, sugadinimo ar paslėpimo, neteisėto mokyklos ar komercinės paslapties atskleidimo ar panaudojimo, valstybės turto pasisavinimo ar iššvaistymo;

5.5. bendrauja ir elgiasi pagarbiai: yra dėmesingi kolegoms, nesielgia atsainiai, nedemonstruoja pranašumo, nepabrėžia pareigybių skirtumų, vengia asmeniškumą, yra tolerantiški ir paslaugūs, nepriekabiauja, neįžeidinėja, nešmeižia, nežemina kitų garbės ir orumo, nenaudoja fizinio ar psichologinio (pasikartojančios nepagrįstos kritikos ir nepagrįstų pastabų; sarkazmo; pakelto balso tono; ignoravimo; manipuliavimo; viešos pajuokos; pasiekimų menkinimo; grasinimo ir kt.) smurto ir netoleruoja tokio kitų darbuotojų elgesio;

5.6. puoselėja asmens orumo pripažinimu bei pasitikėjimu grįstą atmosferą, naujiems darbuotojams padeda įsitraukti į mokyklos darbuotojų bendruomenę;

5.7. vadovaujasi lygių galimybių ir nediskriminavimo kitais pagrindais principais: su visais elgiasi teisingai, nepaisydami jų lyties, rasės, kilmės, tautybės, seksualinės orientacijos, šeiminės ar socialinės padėties, kalbos, išsilavinimo, amžiaus, religinių įsitikinimų, politinių pažiūrų, negalios ir kitų aplinkybių;

5.8. vadovaujasi privataus gyvenimo neliečiamumo principu, gerbia kolegų ir kitų asmenų privatą gyvenimą, neteisėtai neatskleidžia ir nenaudoja informacijos apie jų privatą gyvenimą;

5.9. vengia veiksnių ir aplinkybių, galinčių diskredituoti mokyklos darbuotojus ar mokyklą;

5.10. atlikdami darbo funkcijas yra neutralūs politinio proceso dalyvių atžvilgiu, darbo vietoje ir darbo metu neužsiima politine veikla ir agitacija, savo nuomonę išsako taip, kad ji būtų suprasta kaip asmeninė, bet ne mokyklos pozicija;

5.11. laiku ir sąžiningai deklaruoja privačius interesus ir galimus interesų konfliktus, kilus faktiniam ar galimam interesų konfliktui, informuoja apie tai mokyklos vidaus teisės aktų nustatyta tvarka ir nusišalina nuo bet kokių interesų konfliktą sukeliančių klausimų ar jų sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo;

5.12. komunikuoja ir elgiasi atsakingai, kad veiksmai nebūtų suprasti kaip užuomina ar provokavimas duoti kyši;

5.13. nepriima dovanų (išskyrus dovanas pagal tradicijas bei reprezentacijai skirtas dovanas), pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų, nuolaidų už veiklą, susijusią su atliekamomis darbo funkcijomis, o jeigu siūlomas, žadamas duoti, duodamas neteisėtas atlygis arba provokuojama jį priimti, aiškiai parodo, kad tokio elgesio netoleruoja, pareikalauja nedelsiant nutraukti tokius veiksmus;

5.14. jeigu nežino, kaip turėtų pasielgti, kai siūloma dovana arba mano, kad daromas poveikis, savo abejones atvirai išdėsto savo tiesioginiam vadovui, už korupcijos prevenciją atsakingam mokyklos asmeniui ir paprašo pateikti rekomendacijas, kaip tinkamai pasielgti esamoje situacijoje;

5.15. jei pinigai ar kiti daiktai buvo palikti netyčia, kreipiasi į tai padariusį asmenį, kad kuo greičiau juos pasiimtų. Jei asmuo, neatsižvelgdamas į darbuotojo prieštaravimą, paaiškinimą ir įspėjimą, savo veiksmais padarė galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, apie tai informuoja tiesioginį vadovą ir už korupcijos prevenciją atsakingą mokyklos asmenį;

5.16. Mokyklos nuosavybe naudojasi nepažeisdami teisės normų.

6. Vadovas ir jo pavaduotojai papildomai vadovaujasi šiomis elgesio normomis:

6.1. skatina kurti darbingą, draugišką aplinką ir organizacijos kultūrą, kurioje gerbiama vaiko ir suaugusio asmens teisės ir puoselėjamos lygios galimybės;

6.2. etinį aspektą laiko svarbia kiekvienos veiklos sprendimo dalimi, skatina darbuotojus vadovautis šiuo principu ir savo elgesiu rodo pavyzdį;

6.3. sudaro galimybę darbuotojams atskleisti jų profesinę kompetenciją, skatina jų asmeninį tobulėjimą;

6.4. yra objektyvus ir laikosi lygių galimybių principų, sudarydamas darbuotojams darbo sąlygas, karjeros galimybes, nustatydamas darbo krūvį, užmokestį, sudarydamas galimybę gauti priemokas, premijas, tobulinti kvalifikaciją, gauti atostogas;

6.5. objektyviai vertina darbuotojų darbo rezultatus ir pasiekimus, vengia bet kokių veiksmų, kurie galėtų suteikti pagrindo abejoti nešališkumu;

6.6. pastabas dėl pavaldžių darbuotojų darbo reiškia mandagiai, skatina darbuotojus reikšti savo nuomonę tarnybiniais klausimais ir ją išklauso;

6.7. rūpinasi, kad darbo aplinkoje būtų kuo mažesnės galimybės psichologinio smurto apraiškoms, darbuotojai nepatirtų priešiško, neetiško, žeminančio, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksmų, kuriais kėsinama į jų garbę ir orumą, fizinį ar psichologinį neliečiamumą ar kuriais siekiama įbauginti, sumenkinti ar įstumti į beginklę ir bejėgę padėtį;

6.8. rūpinasi, kad darbo aplinkoje psichologinį smurtą patyrusiems darbuotojams būtų užtikrinta reikiama pagalba.

III SKYRIUS KODEKSO REIKALAVIMŲ LAIKYMASIS

7. Kodeksas skelbiamas viešai. Kodekso nuostatos priimamos kaip įsipareigojimas.

8. Apie Kodekso pažeidimą, neetišką ar nesąžiningą elgesį galima pranešti mokyklos vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu.

9. Darbuotojui, pranešusiam apie Kodekso pažeidimą, garantuojamas tapatybės konfidencialumas (jeigu to darbuotojas prašo), užtikrinama, kad dėl pateiktos informacijos jam nebūtų daromas neigiamas poveikis, ir yra taikomos teisinės gynybos priemonės, nustatytos Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo 11 straipsnyje ir kituose teisės aktuose.

10. Mokyklos darbuotojas laikomas pažeidusiu Kodeksą, jeigu jis priėmė sprendimą ir / ar atliko kitokį veiksmą, prieštaraujančius Kodekso nuostatoms, arba toleravo kitų darbuotojų neetišką elgesį ar jų neteisėtus veiksmus. Kodekso pažeidimas gali būti konstatuotas tik antikorpucinei komisijai atlikus tyrimą ir priėmus atitinkamą sprendimą.

11. Sprendimą dėl Kodeksą pažeidusio mokyklos darbuotojo atsakomybės priima įstaigos vadovas, įvertinęs antikorpucinės komisijos išvadą ir siūlymus. Kodeksą pažeidusiam mokyklos darbuotojui atsakomybė taikoma Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo, Lietuvos Respublikos darbo kodekso bei kitų nacionalinių teisės aktų nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Kodeksas tvirtinamas ir keičiamas mokyklos direktoriaus įsakymu.

13. Siūlymus keisti, papildyti Kodekso nuostatas mokyklos direktoriui arba antikorpucinės komisijai gali teikti kiekvienas mokyklos darbuotojas.

14. Kodeksas yra Įstaigos vidaus tvarkos taisyklių ir kitų teisės aktų sudėtinė dalis.

15. Kodekso įgyvendinimo stebėseną atlieka antikorpucinė komisija.
